

C-462/19. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2019. június 13.

A kérdést előterjesztő bíróság:Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia
(Spanyolország)**Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:**

2019. június 12.

Felperes:Asociación Estatal de Empresas Operadoras Portuarias
(ASOPORT)**Alperes:****Az alapeljárás tárgya**

Az alapeljárás tárgya a kikötői rakodás ágazatában fennálló munkaviszonyok szabályozásáról szóló IV. Egyezmény (a továbbiakban: a rakodásra vonatkozó IV. Keretegyezmény) részes feleivel szembeni szankció kiszabása annak megállapítása miatt, hogy a munkavállalók tekintetében történő jogutódlásra vonatkozó feltételek versenyellenesek.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya a rakodást végző munkavállalók tekintetében a jogutódlásra vonatkozó nemzeti szabályozásnak az EUMSZ 101. cikkel való összeegyeztethetősége. A jogalapot az EUMSZ 267. cikk képezi.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 101. cikket, hogy tilosnak tekintendők a gazdasági szereplők és a munkavállalók képviselői között – akár kollektív szerződés elnevezéssel – létrejött megállapodások, ha rögzítik a SAGEP-hez tartozó munkavállalóknak a SAGEP-ből kiváló vállalkozások általi átvételét és e jogutódlás megvalósulásának módját?
- Amennyiben az előző kérdésre igenlő válasz adandó, úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 101. cikket, hogy azzal ellentétesek az olyan belső jogi rendelkezések, mint a 9/2019. sz. királyi rendelet törvényben foglaltak, amennyiben azon kollektív szerződések alapjául szolgálnak, amelyek a munkavállalók meghatározott módon történő olyan átvételét írják elő, amely túlmutat a munkajogi kérdéseken és a kereskedelmi feltételek harmonizációját teremti meg?
- Amennyiben megállapítható, hogy az említett jogszabályi rendelkezések ellentétesek az uniós joggal, úgy kell-e értelmezni a Bíróságnak az európai uniós jog elsőbbségére vonatkozó ítélezési gyakorlatát és annak következményeit – amelyek többek között a Simmenthal és a Fratelli Costanzo ítéletben szerepelnek –, hogy az olyan közjogi szerv, mint a Comisión Nacional de los Mercados y de la Competencia (a nemzeti piac- és versenyfelügyeleti bizottság), köteles az EUMSZ 101. cikkel ellentétes belső jogi rendelkezések alkalmazását mellőzni?
- Amennyiben az első kérdésre igenlő választ kell adni, úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 101. cikket, valamint a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendeletet, továbbá az európai uniós szabályok tényleges érvényesülésének biztosítására irányuló kötelezettséget, hogy azok az olyan közigazgatási hatóságtól, mint a Comisión Nacional de los Mercados y de la Competencia (a nemzeti piac- és versenyfelügyeleti bizottság), megkövetelik pénzbírságok és kényszerítő bírságok kiszabását azon vállalkozásokkal szemben, amelyek a leírthoz hasonló magatartást tanúsítanak?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

EUMSZ 101. cikk

1976. december 15-i Simmenthal Spa kontra Ministero delle finanze ítélet (35/76, EU:C:1976:180).

1989. június 22-i Fratelli Costanzo kontra Comune di Milano ítélet (103/88, EU:C:1989:256). 28–33. pont.

1992. július 16-i Dirección General de Defensa de la Competencia kontra Asociación Española de Banca Privada és társai ítélet (C-67/91, EU:C:1992:330).

Jacobs főtanácsnok 1992. június 10-én ismertetett indítványa (C-67/91, EU:C:1992:256)

1993. március 30-i Corbiau kontra Administration des contributions ítélet (C-24/92, ECLI:EU:C:1993:118). 15. pont.

1999. szeptember 21-i Albany ítélet (C-67/96, EU:C:1999:430).

2003. szeptember 9-i CIF ítélet (C-198/01, EU:C:2003:430).

2005. május 31-i Syfait és társai ítélet (C-53/03, EU:C:2005:333).

2006. szeptember 19-i Wilson ítélet (C-506/04, EU:C:2006:587). 49. és 51–53. pont.

2010. január 12-i Petersen ítélet (C-341/08, EU:C:2010:4), 80. pont.

2014. július 17-i Torresi ítélet (C-58/13 és C-59/13, EU:C:2014:2088). 22. pont.

2014. október 9-i TDC-ítélet (C-222/13, EU:C:2014:2265). 30–32. pont.

2014. december 11-i Bizottság kontra Spanyolország ítélet (C-576/13, EU:C:2014:2430).

2015. október 6-i Consorci Sanitari del Maresme ítélet (C-203/14, EU:C:2015:664). 17. és 19. pont.

2015. október 22-i EasyPay és Finance Engineering ítélet (C-185/14, EU:C:2015:716). 37. pont.

2017. szeptember 14-i The Trustees of the BT Pension Scheme ítélet (C-628/15, EU:C:2017:687). 54. pont.

2018. szeptember 20-i Montte ítélet (C-546/16, EU:C:2018:752) 23. és 24. pont.

Az EFTA-Bíróság 2016. április 19-i Holship Norge AS kontra Norsk Transportarbeiderforbund ítélete (E-14/15 ügy). 41. és 52. pont.

A hivatkozott nemzeti jogi rendelkezések

Ley 3/2013, de 4 de junio, de creación de la Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (a nemzeti piac- és versenyfelügyeleti bizottság létrehozásáról szóló, 2013. június 4-i 3/2013. sz. törvény). 1. cikk (1) bekezdése, 2. cikk (2) bekezdése, 5. cikk f) pontja, 25. cikk (2) bekezdése, 29. cikk (2) bekezdése, 23. cikk és a 36. cikk (2) bekezdése.

Ley 15/2007, de 3 de julio, de Defensa de la Competencia (a verseny védelméről szóló, 2007. július 3-i 15/2007. sz. törvény; a továbbiakban: LDC). 1. és 4. cikk.

Real Decreto-ley 8/2017, de 12 de mayo, por el que se modifica el régimen de los trabajadores para la prestación del servicio portuario de manipulación de mercancías dando cumplimiento a la Sentencia del Tribunal de Justicia de la Unión Europea de 11 de diciembre de 2014, recaída en el Asunto C-576/13 (procedimiento de infracción 2009/4052) (2017. május 12-i 8/2017 királyi rendelettvény, amely módosítja munkavállalókra vonatkozó szabályozást a rakománykezelésre irányuló kikötői szolgáltatások nyújtása céljából, végrehajtva az Európai Unió Bíróságának C-576/13. sz. ügyben hozott 2014. december 11-i ítéletét (2009/4052 kötelezettségszegési eljárás) (BOE 2017. május 13-i 114. száma, 39641. o.). 2. cikk 1. és 2. bekezdése, első és második átmeneti rendelkezés és első kiegészítő rendelkezés.

Real Decreto-ley 9/2019, de 29 de marzo, que modifica la ley 14/1994, de 1 de junio, por la que se regulan las empresas de trabajo temporal, para su adaptación a la actividad de la estiba portuaria y se concluye la adaptación legal del régimen de los trabajadores para la prestación del servicio portuario (2019. március 29-i 9/2019. sz. rendelettvény, amely a kikötői rakodótevékenységhez való igazítás céljából módosítja a munkaerő-kölcsönző vállalkozások szabályozásáról és a kikötői szolgáltatás nyújtása tekintetében a munkavállalókra vonatkozó szabályozás törvényi kiigazításának megállapításáról szóló, 1994. június 1-jei 14/1994. sz. törvényt (BOE 2019. március 30-i 77. sz., 328361. o.). 4. cikk.

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 Spanyolországban a rakodásra vonatkozó szabályozást éveken keresztül az jellemezte, hogy kizárólag a rakodómunkásként foglalkoztatott azon munkavállalóknak tartják fenn a tevékenységet, akik a különböző formában szerveződő, a munkaerőt igazgató társaságok tagjai (SEED, APIE, SAGEP).
- 2 E szabályozás lényege a tevékenység bizonyos személyi körnek való olyan fenntartását írta elő, amely az igazgató társaságokhoz kapcsolódó munkavállalók elméletileg elsődleges, valójában pedig kizárólagos foglalkoztatását jelentette. E szabályozás azzal járt, hogy azon igazgató szervezeteknek, amelyeknek a hajórakodó vállalkozások kötelező módon a részvényesei, szükségszerűen közre kellett működniük a jogutódlásban.
- 3 A rendszer a Bizottság kontra Spanyolország ítélet (C-576/13) végrehajtásáig maradt hatályban, amelyben a Bíróság az EUMSZ 49. cikkben elismert szabad letelepedéssel ellentétesnek nyilvánította a rakománykezelési szolgáltatások tekintetében a munkaerő-igazgatást szabályozó spanyolországi rendszert, mivel más tagállambeli vállalkozások számára előírta azon kötelezettséget, miszerint vetessék magukat nyilvántartásba az egyik SAGEP-nél, és azt is, hogy elsődlegesen az e társaság által rendelkezésre bocsátott munkavállalókat vegyék fel, akik csak minimális számban állnak állandó alkalmazásban.
- 4 Ezen ítélet végrehajtása céljából elfogadták a 2017. évi királyi rendelettvényt. E szabály előírta a kikötői munkavállalóknak a kikötői rakománykezelési

szolgáltatások nyújtása tekintetében fennálló szerződéskötési szabadságát, két szempontból: egyfelől meghatározta a munkavállalók teljes szerződéskötési szabadságának elvét a kikötői rakománykezelési szolgáltatások nyújtása tekintetében, hogy véget vessen a SAGEP-hez tartozó munkavállalók javára történő fenntartásnak; másfelől a hajórakodó vállalkozások számára már nem volt kötelező a SAGEP-tagság.

- 5 A 2017. évi királyi rendelet törvény első átmeneti rendelkezése hároméves átmeneti időszakot határoz meg (2020. május 14-ig) arra, hogy a SAGEP-ek fokozatosan az új jogi kerethez igazodjanak.
- 6 Így 2017. november 14-ig a SAGEP részvényesei választhattak, hogy folytatják-e a társasággal, vagy egyénileg kiválnak a társaságból a részvényeiknek a többi, olyan részvényes számára történő értékesítésével, akik a folytatás mellett döntöttek, és ez utóbbiak az alaptőke újbóli felosztásáról határozhatnak, új részvényesek befogadásával. Ha egyik részvényes sem dönt a SAGEP-pal való folytatás mellett, az megszűnik. A teljes átmeneti időszak alatt a fennálló SAGEP-ek egyébként dönthetnek a megszűnés vagy a tevékenységük folytatása mellett is.
- 7 2020. május 14-től a még fennálló SAGEP-eknek választaniuk kell a megszűnés vagy tevékenységük Kikötői Foglalkoztatási Központként (CPE) vagy munkaerő-kölcsönző vállalkozásként (ETT) való folytatása mellett. Innentől fogva a SAGEP-ekre a szabad piac szabályai vonatkoznak.
- 8 A 2017. évi királyi rendelet törvény második átmeneti rendelkezése megállapítja, hogy az átmeneti időszak alatt az összes hajórakodó vállalkozásnak, akár a SAGEP-hez tartozik, akár nem, éves számításban a rakodótevékenységének meghatározott minimális százalékát a SAGEP-hez tartozó munkavállalókkal kell végezniük.
- 9 A 2017. évi királyi rendelet törvény első átmeneti rendelkezése előírja, hogy a hatályos kollektív szerződéseket egy éven belül az új szabályozáshoz kell igazítani, és teljes mértékben hatálytalanok a kollektív szerződés azon rendelkezései, amelyek nem teljesítik e kötelezettséget, korlátozzák a kikötői rakománykezelési szolgáltatások és kereskedelmi szolgáltatások területén a szerződéskötési szabadságot, vagy a versenyt.
- 10 2013. július 29-e óta a rakodásra vonatkozó IV. Keretegyezmény, amelyet az ágazati vállalkozások képviselőjében az Asociación Nacional de Empresas Estibadoras y Consignatarias de Buques (a hajórakodó és a hajóügynök vállalkozások nemzeti szövetsége, ANESCO), a munkavállalók képviselőjében pedig a Coordinadora Estatal de Trabajadores del Mar (a tengerészek állami koordinációs szerve, CETM), az Unión General de Trabajadores (a munkavállalók általános szövetsége, UGT), a Comisiones Obreras (munkásbizottságok, CC.OO.) és a Confederación Intersindical Galega (galíciai szakszervezetek szövetsége, CIG) szakszervezetek írták alá.

- 11 A 2017. évi királyi rendelettvény hatályba lépését követően tárgyalóbizottságot hoztak létre egyéb kérdések mellett a rakodásra vonatkozó IV. Keretegyezmény módosítására. Annak elérése céljából, hogy „a szakszervezetek kötelezettséget vállaljanak a szociális béke ezen időszak alatt történő fenntartására”, az ANESCO és tagvállalkozásai „kötelesek a SAGEP által foglalkoztatott kikötői rakodómunkások 100%-os alkalmazását biztosítani 2017. szeptember 30-ig”.
- 12 2017. július 6-án elfogadták a rakodásra vonatkozó IV. Keretegyezményt, amely a hetedik kiegészítő rendelkezés beillesztésében állt, amely szerint azok a vállalkozások, amelyek a SAGEP-ből való kilépés mellett döntenek, átveszik és tovább foglalkoztatják (azaz részükre átruházzák) a rakodást végző azon személyi állományt, amely a 2017. évi királyi rendelettvény hatályba lépésének időpontjában a SAGEP személyzetéhez tartozott, a vállalkozásoknak a SAGEP-ben fennálló részvényei arányában. Másképpen fogalmazva, az említett személyi állomány önként csatlakozhat a kivált vállalkozásokhoz, munkafeltételeik fenntartása mellett. A SAGEP megszüntetése esetén ugyanakkor a munkavállalók arra is jogosultak, hogy a munkaviszonyukat az új munkáltatóval folytassák.
- 13 E kiegészítő rendelkezés szerint e helyzetre a vállalkozások jogutódlására alkalmazandó szabályozás és a IV. keretegyezmény, illetve az ágazati kollektív szerződések az irányadók, amíg új egyezményekkel vagy kollektív szerződésekkel nem helyettesítik azokat.
- 14 Később a rakodásra vonatkozó IV. Keretegyezményt kétszer módosították, amelyek azon közös célra irányultak, hogy a kollektív szerződésben előírják a jogutódlást, a SAGEP-ek munkavállalói 100%-os foglalkoztatásának biztosítása céljából a részvényesek kiválása esetén. Az egyik módosítás olyan jogköröket adott a Comisión Paritaria Sectorial Estatal (állami ágazati vegyesbizottság) számára, amelyek alapján az értelmezheti a munkavállalókat érintő jogutódlásának feltételeit és elbíráhatja a kiválási folyamatokban esetlegesen felmerülő jogvitákat. A másik módosította a hetedik kiegészítő rendelkezést a második bekezdés beillesztésével, amely szerint a (rakodómunkásoknak) a SAGEP-ből kiváló hajórakodó vállalkozáshoz való önkéntes csatlakozására a 2017. évi királyi rendelettvény első átmeneti rendelkezésében foglaltak értelmében többek között a szigorú semlegesség elve irányadó annak elkerülése érdekében, hogy a SAGEP-ből kiváló vállalatok kedvezőtlenebb versenyhelyzetbe kerüljenek, valamint az arányosság elve azon döntés tekintetében, hogy hány munkavállalót vesznek át jogutódlás keretében. A kiváló társaság, a SAGEP és a munkavállalók képviselői azonban eltérő vagy egymást kiegészítő kritériumokban is megállapodhatnak, feltéve hogy betartják a szigorú semlegesség elvét, és azokat az állami ágazati vegyes bizottság jóváhagyja.
- 15 A 2017. évi királyi rendelettvény által a SAGEP-ekből való kiválás kérelmezésére előírt hat hónap során csak konkrétan a Sagunto kikötőjéhez kapcsolódó SAGEP-hez (SESASA) tartozó egyik hajórakodó vállalkozás nyújtott be kérelmet. A vállalkozás erről 2017. november 13-án tájékoztatta a SESASA-t.

- 16 Amint a vállalkozás a SESASA-ból való kiválási szándékát közölte, e szervezet és az e csoporthoz tartozó egyéb vállalkozások is egy sor jogi aktus tárgyát képezték, amelyek jelentősen károsították üzleti tevékenységüket és versenyképességüket, és amelyek a versenyügyi igazgatóság szerint bojkottot válhatnak ki.
- 17 A SAGEP-ből való kiválásra irányuló eljárás megindítását követően, a rakodásra vonatkozó, módosított IV. Keretegyezmény értelmében lefolytatták a kollektív szerződés szerinti jogutódlás végrehajtására irányuló eljárást, és összehívták az ágazati vegyesbizottságot, amely elfogadta, hogy a kiváló vállalkozás átvegyen 19 munkavállalót, amely szám a SAGEP részvényesi szerkezetében fennálló részesedése 19,02%-ának felel meg.
- 18 2017. november 3-án az CNMC versenyügyi igazgatósága a rakodómunkáról szóló IV. Keretegyezménnyel kapcsolatos szankcionáló eljárást indított az ANESCO és a CETM, az UGT, a CC.OO., a Langile Abertzaleen Batzordeak (LAB), a CIG és az Eusko Langileen Alkartasuna (ELA) szakszervezetek ellen.
- 19 A versenyügyi igazgatóság a leírt tényállást az EUMSZ 101. cikk és a verseny védelméről szóló törvény 1. cikke által tiltott magatartásnak minősíti, mivel a 2017. évi királyi törvényerejű rendelet első átmeneti rendelkezésében foglaltak ellenére a gazdasági szereplők és a szakszervezetek olyan (kollektív szerződésként közzétett) megállapodást értek el, amelyben a vállalatokra vonatkozó, számos újabb kötelezettséget vezettek be, mint például a SAGEP rakodómunkásokból álló személyi állományának a részvényesi szerkezetben fennálló, a kiválásról döntő társaság korábbi részesedésének arányában történő átvétele, és néhány olyan foglalkoztatási kategóriával kapcsolatban, amelyeket a piacon aktív vállalkozások (a kérelmező versenytársai) képviselőiből és a munkavállalók képviselőiből álló bizottság ír elő.
- 20 A versenyügyi igazgatóság szerint az ilyen megállapodások a gazdasági szereplők közötti kereskedelmi feltételek előírását vonják maguk után, amelyek a kollektív tárgyalások körén kívül korlátozzák a kiválási jog gyakorlását, és ennélfogva a szabad verseny feltételeit, amely versenyt az Európai Unió Bíróságának ítéletét követő szabályozási változással kívántak biztosítani. Ezért a versenyügyi igazgatóság 2018. november 12-én olyan határozati javaslatot hozott, amelyben megállapította, hogy az ismertetett tényállás indokolatlan, aránytalan és hátrányosan megkülönböztető intézkedésnek minősül, amely érinti a munkavállalóknak a kikötői rakománykezelési szolgáltatás nyújtására irányuló szerződéskötési szabadságát és az e szolgáltatás nyújtására vonatkozó engedéllyel rendelkező vállalkozásainak azon szabadságát is, hogy részt vesznek-e vagy nem azon társaságokban, amelyek tevékenységi körét munkavállalók rendelkezésre bocsátása képezi, megsértve ezzel a verseny védelméről szóló törvény 1. cikkét és az EUMSZ 101. cikket.
- 21 A CNMC szankcionálási eljárása lefolytatásának befejezése előtt, 2019. március 31-én hatályba lépett a 2019. évi királyi rendelet törvény. E szabály lehetővé teszi a szociális partnerek számára, hogy megállapodások vagy kollektív szerződések

révén előírják a SAGEP személyzeti állományának kötelező átvételét olyan esetekben, amelyekben a vállalkozások ki akarnak válni ebből, és kikötői foglalkoztatási központtá kívánnak válni, vagy megszűnnek.

- 22 Különösen a 2019. évi királyi rendelet 4. cikke rendelkezik arról, hogy a foglalkoztatás stabilitásának biztosítása céljából a szakszervezetek és a munkáltatói szervezetek – megállapodás vagy kollektív szerződés útján – jogutódlási intézkedéseket hozhatnak azon munkavállalók foglalkoztatásának fenntartása érdekében, akik a 2017. évi királyi rendelet törvény hatálybalépésekor kikötői rakománykezelési szolgáltatásokat végeznek, és ezt a továbbiakban is folytatják. Ilyen módon, amennyiben a vállalkozások már nem részvényesei a SAGEP-nek, vagy ahol a SAGEP-eket megszüntetik, a munkavállalókra vonatkozó jogutódlási mechanizmus akkor alkalmazandó, ha a szakszervezetek és a munkáltatói szövetségek erről állapodnak meg, amely mechanizmusnak átláthatónak, objektívnek és méltányosnak kell lennie. Ha CPE létrejön, ez a munkavállalók jogutód munkáltatójaként a korábbi SAGEP helyébe lép.
- 23 Ezen túlmenően a 2019. évi királyi rendelet törvény meghosszabbítja a kiválási jog gyakorlására irányadó határidőt a 2017. évi királyi rendelet törvényben előírt teljes átmeneti időszakra, 2020. május 14-ig. Ez a szabály ezért *de facto* visszamenőleges hatállyal bírhat, mivel a jogutódlásra vonatkozóan, többek között az alapeljárás keretében, a hatálybalépésüket megelőzően hozott döntések érvényessé tételét jelenti, így ez ellentétes a 2017. évi királyi rendelet törvénnyel, amely a kollektív szerződések kiigazítása céljából egyéves időszakot írt elő, és megállapította azok semmisségét, amelyek nem tették meg a kiigazítást.

Az alapeljárás feleinek alapvető érvelései

- 24 A felek nem nyújtanak be érveléseket.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indoklásának rövid bemutatása

- 25 A CNMC által előterjesztett első kérdés a saját bírósági minőségére irányul. E tekintetben először a „bírósági minőség” öt feltételére emlékeztet: az említett szerv jogszabály alapján jött-e létre, állandó jelleggel működik-e, hatásköre kötelező jellegű-e, az eljárása kontradiktórius jellegű-e, jogszabályokat alkalmaz-e, valamint független-e.
- 26 A jogszabályi eredettel kapcsolatban az CNMC emlékeztet arra, hogy e bizottságot a 3/2013. sz. törvény szabályozza, ami bizonyítja, hogy megfelel azon feltételnek, hogy e szerv jogszabály alapján jött létre, és igazolja állandó jelleggel való működését.
- 27 Ami hatáskörének kötelező jellegét illeti, az CNMC a spanyol jog szerint közjogi szervezetnek minősül, és a 3/2013. sz. törvény az EUMSZ 101. és 102. cikk alkalmazására vonatkozó hatáskörrel ruházza fel anélkül, hogy a felek

közötti megállapodástól függene, és hogy határozatai végrehajthatóak és rájuk nézve kötelező érvényűek lennének.

- 28 Az eljárás kontradiktórius jellegét illetően a CNMC azt állítja, hogy a spanyol szabályozás biztosítja a CNMC előtt folyó szankcionáló eljárás kontradiktórius jellegét. Ez alapján a CNMC tanácsának az EUMSZ 101. cikk és 102. cikk alkalmazására vonatkozó határozatait a felek azon meghallgatását is tartalmazó eljárásban fogadják el, amely során az érdekelt felek észrevételeket nyújthatnak be, és bizonyítékokat terjeszthetnek elő az egyes illetékes szervek által hozott, egymást követő jogi aktusokkal kapcsolatban, tájékoztatást nyújtva a tényekről, a jogi minősítésükről és azon felelősségről, amely e cselekmények esetén a feleket terelhetik. A szankcionáló eljárások lefolytatására továbbá a funkcionális elkülönítés elve irányadó, amely megköveteli az eljárás két – vizsgálati és határozathozatali – szakaszra való tagolását, amelyek a CNMC részét képező külön szervek (versenyügyi igazgatóság és tanács) feladatai, minden külső behatástól mentesen.
- 29 Ily módon a versenyügyi igazgatóság kivizsgál, kezdeményez és szankcionáló eljárásokat folytat le, illetve határozati javaslatot terjeszt a Tanács elé. Ez mérlegeli a vizsgálati szerv javaslatát és a felek által előadott végső érveket, majd tárgyalásra is sor kerülhet. Az eljárás végén olyan határozatot hoz, amely ténylegesen végrehajtható, és amellyel szemben bírósági úton jogorvoslattal lehet élni, amelyben a királyi rendelet törvényt és az EUMSZ 101. és 102. cikket alkalmazza, ha úgy látja, hogy az Európai Unión belüli kereskedelem érintett.
- 30 Ami azt a feltételt illeti, hogy a bíróságnak, e minősége érdekében, jogszabályokat kell alkalmaznia, a CNMC úgy véli, hogy ez is teljesül. Végül, ami a szerv függetlenségét illeti, a CNMC megállapítja, hogy a 3/2013. sz. törvény 2. cikkének 1. bekezdése úgy rendelkezik, hogy a bizottság a tevékenységének végzése során és céljai teljesítése érdekében szervezeti és működési autonómiával és teljes függetlenséggel jár el. Az említett törvény 3. cikke pedig megtiltja a szervei tagjainak, hogy bármely köz- vagy magánintézménytől utasításokat kérjen vagy fogadjon el.
- 31 A CNMC azt is állítja, hogy harmadik személy jogállásával bír azon közigazgatási hatóság tekintetében, amely az ellenőrzése alá tartozhat, teljes autonómiával láthatja el feladatait, és védelmet élvezhet a tagjai véleményalkotási függetlenségét veszélyeztető külső beavatkozással vagy nyomással szemben. A CNMC tanácsa által hozott határozatok egyébként azonnal végrehajthatók. Másfelől, a CNMC-nek az objektivitás és – a jogvitában részt vevő felekkel, illetve e felek jogvita tárgyát képező érdekeivel szembeni – pártatlanság maradéktalan tiszteletben tartása mellett kell ellátni feladatait. Ezenkívül tagjai eltávolíthatatlanok.
- 32 A CNMC emlékeztet arra, hogy a Bíróság a jogelődje, a Tribunal de Defensa de la Competencia (versenyvédelmi bíróság, a továbbiakban: TDC) által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmet elfogadta azzal, hogy annak vizsgálata

nélkül adott választ, hogy a szerv benyújthatja-e a kérelmet. Jacobs főtanácsnok indítványában azonban elvégezte a vizsgálatot, és megállapította, hogy a TDC-t kétségtelenül bíróságnak kell tekinteni.

- 33 E tekintetben a CNMC azt állítja, hogy még nagyobb fokú függetlenséggel rendelkezik, mint elődje, és azzal érvel, hogy ha a TDC függetlennek tekintették, akkor még indokoltabb e minőséget a CNMC számára is biztosítani.
- 34 Másfelől a CNMC a Syfait és társai ítéletre hivatkozik, hogy cáfolja azt, hogy az esetére az alkalmazható, ugyanis a hivatkozott ügyben az Eptropi Antagonismou a gazdasági miniszter felügyelete alatt állt, és a tagok kijelölésének visszavonására vagy érvénytelenítésére nem vonatkoztak különleges garanciák. Továbbá azt is állítja, hogy a versenyjog területén az Európai Bizottságot illető, magasabb fórum elé utalás joga csak akkor áll fenn, ha az Európai Unió által meghatározott versenyjogi szabályokat alkalmazzák, és az már fennállt, amikor a Bíróság elfogadta a TDC által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmet.
- 35 Következésképpen a CNMC fenntartja, hogy az EUMSZ 267. cikk értelmében vett „tagállami bíróságnak” kell tekinteni.
- 36 Az ügy érdemét illetően a CNMC rámutat arra, hogy az EUMSZ 101. cikk a királyi rendelettvény 1. cikkéhez hasonló módon tiltja a gazdasági szereplők közötti bármilyen olyan megállapodást, amelynek célja vagy hatása az európai piacon belüli verseny korlátozása. A királyi rendelettvény 4. cikke azonban tiltja az 1. cikk alkalmazását olyan magatartás tekintetében, amely valamely törvény alkalmazásából következik.
- 37 A Bíróság ítélezési gyakorlata számos esetben fenntartotta, hogy az EUMSZ 101. cikk azokra a gazdasági szereplőkre vonatkozik, amelyek szabványosítják a piaci szolgáltatások nyújtásának feltételeit, és hogy a gazdasági szereplő fogalma az európai uniós jog önálló fogalma. A Bíróság továbbá tisztázta, hogy nincs akadálya annak, hogy a versenyjogi szabályozást a munkavállalókat tömörítő szervezetekre (például a szakszervezetekre) alkalmazzák, feltéve, hogy eljárásuk túlmutat a rájuk jellemző kérdéseken, és célja vagy hatása a kereskedelmi kérdések harmonizálása.
- 38 Ebben a tekintetben az Albany ítélet tagadja önmagában a kollektív szerződéseknek a versenyjogi szabályok alkalmazásából való kizárását, ami azt eredményezi, hogy a versenyhatóságoknak előzetesen meg kell vizsgálniuk a megállapodás jellegét és tárgyát, mielőtt levonnák azt a következtetést, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése alkalmazandó-e vagy nem. A letelepedés szabadságának a kollektív szerződés alkalmazásából eredő korlátozásaira vonatkozó Viking ítélet megállapítja, hogy bár a munkavállalók védelmének célja olyan alapvető jognak minősül, amely főszabály szerint indokolhatja a Szerződés által biztosított valamelyik alapvető szabadság korlátozását, az említett intézkedéseknek a jogos cél elérése érdekében megfelelőnek kell lenniük, és nem haladhatják meg az annak eléréséhez szükséges mértéket.

- 39 Ezért, ha az egyezmény vagy a kollektív szerződés túlmutat ezeken a területeken (például a bérekkel, a szabadsággal, a munkaidővel, a munkaszervezéssel kapcsolatos kérdésekben), a versenyhatóságoknak – az Albany ítélettel összhangban – meg kell vizsgálniuk azok jellegét és tárgyát, mielőtt döntést hoznak arról, hogy a versenyszabályok hatálya alá tartoznak-e vagy az alól ki vannak-e zárva. Az említett vizsgálat során különös figyelmet kell fordítani nemcsak a kollektív szerződés által tárgyalt kérdésekre, hanem arra is, hogy harmadik felek tekintetében megállapít-e kötelezettséget, vagy érint-e egyéb piacokat oly módon, hogy azt a kollektív tárgyalás nem indokolja.
- 40 Az EFTA Bíróság a Holship Norge AS kontra Norsk Transportarbeiderforbund ítéletben ezzel összhangban foglalt állást: a feltételeket esetről esetre kell megvizsgálni, de nem lehet olyan jogot támogatottnak tekinteni, amely bizonyos munkavállalókat más munkavállalókkal szemben előnyben részesít, és nem lehet bojkottra irányuló intézkedéseket megállapítani a kollektív szerződés elfogadása céljából.
- 41 A CNMC véleménye szerint a 2019. évi királyi rendelet törvény támogatja a vitatott feltételek szerinti jogutódlásra vonatkozó kollektív szerződések megkötését, és kijelenti, hogy ezt a SAGEP-hez tartozó, rakodást végző munkavállalók jogai tiszteletben tartásának biztosítása érdekében teszi.
- 42 Az állandó ítélkezési gyakorlat is elismeri az uniós jog elsőbbségének elvét. Ez alapján a Bíróság a CIF-ítéletben megállapította, hogy „a vállalkozásoknak az EK 81. cikk (1) bekezdésével ellentétes olyan magatartása esetén, amelyet az azt törvényesítő vagy joghatásait erősítő nemzeti szabályozás ír elő vagy részesít előnyben, konkrétan az árak rögzítését és a piaci felosztását illetően, az olyan nemzeti versenyhatóság, amelyet többek között azzal a feladattal bíztak meg, hogy biztosítsa az EK 81. cikk tiszteletben tartását, köteles mellőzni az említett nemzeti szabályozás alkalmazását; nem szabhat ki szankciókat az érintett vállalkozásokra a múltbeli magatartásuk miatt, ha a szóban forgó magatartást éppen a nemzeti szabályozás követelte meg; szankciókat szabhat ki az említett nemzeti szabályozás alkalmazását kizáró határozatot követően folytatott magatartásuk miatt érintett vállalkozásokra, miután a határozat velük szemben jogerőre emelkedett; szankciókat szabhat ki az olyan magatartást folytató vállalkozásokra, amelyet az említett nemzeti szabályozás egyszerűen ösztönzött vagy azt elősegítette, feltéve, hogy kellően figyelembe veszik azon szabályozási háttér sajátos jellemzőit, amelyben a vállalkozások eljárak”.
- 43 A CNMC azonban úgy véli, hogy ezt az ítéletet nem lehet közvetlenül alkalmazni, amennyiben a jelen ügyben csak a gazdasági szereplők számára megengedett a kollektív szerződés hatálya alá tartozó megállapodások megkötése.
- 44 Ezek alapján a CNMC kétségbe vonja az EUMSZ 101. cikk annak meghatározása érdekében történő értelmezését, hogy az eljárás tárgyát képező esetben folytatott magatartás az e cikk első bekezdésében megállapított tilalom alá tartozónak tekinthető-e vagy nem.

- 45 Másrészt, a CNMC tudomásul veszi, hogy az Európai Unió Bírósága által a *Fratelli Costanzo*, a *Petersen*, illetve a *The Trustees of the BT Pensiön Scheme* ítéletben foglalt azon ítélkezési gyakorlat is releváns lehet, amely szerint a tagállamok közigazgatási hatóságai kötelesek biztosítani e rendelkezések teljes körű hatékony érvényesülését, és adott esetben hivatalból mellőzni bármely ellentétes nemzeti rendelkezés alkalmazását, anélkül hogy az említett rendelkezés jogalkotó által vagy bármely más alkotmányos eljárással történő előzetes hatályon kívül helyezését kérné vagy várná.

MUNKADOKUMENTUM